

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АВТОМОБІЛЬНО-ДОРОЖНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

Система забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти

ЗАТВЕРДЖЕНО

Гарант освітньо-професійної програми
«Інженерія програмного забезпечення»
першого(бакалаврського) рівня освіти:
зав. каф. КТМ, д.т.н., проф.

 Ніконов О.Я.

СИЛАБУС
ІСТОРІЯ ТА КУЛЬТУРА УКРАЇНИ
HISTORY AND CULTURE OF UKRAINE
SYLLABUS

освітній ступінь	бакалавр / bachelor
галузь знань	12 Інформаційні технології / Information Technology
спеціальність	121 Інженерія програмного забезпечення / Software Engineering
освітня програма	Програмне забезпечення систем / Systems Software

Харків 2020

Автор: Золотарьов В.С., к.і.н., доцент

Силабус розглянуто та затверджено на засіданні кафедри українознавства, протокол № 10 від 17 червня 2020 р.

СИЛАБУС
ІСТОРІЯ ТА КУЛЬТУРА УКРАЇНИ
HISTORY AND CULTURE OF UKRAINE
SYLLABUS

освітній ступінь	бакалавр / bachelor
галузь знань	12 Інформаційні технології / Information Technology
спеціальність	121 Інженерія програмного забезпечення / Software Engineering
освітня програма	Програмне забезпечення систем / Systems Software

1. Викладачі

1.1. Лектор: Золотарьов Віктор Степанович

- доцент кафедри українознавства;
- педагогічний стаж – 35 років;
- контактний телефон +38-098-667-40-03
- e-mail: zolvist@i.ua
- наукові інтереси: історія XX ст., історія лібералізму, Україна

гетьманської доби.

1.2. Викладач-керівник семінарських занять: Олешко Наталія Петрівна

- доцент кафедри українознавства;
- педагогічний стаж – 20 років;
- контактний телефон +38-050-307-64-49
- e-mail: sufika19@gmail.com
- наукові інтереси: трипільська цивілізація, український національно-визвольний рух початку XX ст., Україна у 30-і роки XX ст.

2. Дисципліна «Історія та культура України»

- рік навчання: 1;
- семестр навчання: 2;
- кількість годин за семестр: 120, в т. ч.
лекційних: 32;
практичних занять: 32;
на самостійне опрацювання: 26;
- кількість аудиторних годин на тиждень
лекційних: 2;
практичних занять: 2 .

3. Час та місце проведення

- аудиторні заняття – відповідно до розкладу ХНАДУ, ауд. 213, 501;
- позааудиторна робота – самостійна робота студента із використанням ресурсу Internet, методичних вказівок, з науковою літературою кафедри українознавства, електронними матеріалами, наданими викладачем.

4. Мета, завдання та результати вивчення дисципліни (Компетентності), її місце в освітньому процесі

4.1. Метою вивчення навчальної дисципліни є: розуміння студентами вітчизняних історичних і культурних процесів; розгляд історії державотворчих процесів на українських землях; вивчення здобутків української матеріальної та духовної культури від її витоків до сьогодення; утвердження самобутності українського народу, його історії та культури, формування сприйняття історії та культури України складовою світового й європейського історичного процесу та культурної спадщини; становлення студентів як свідомих громадян і патріотів України.

4.2. Завданнями дисципліни «Історія та культура України» є:

- ознайомлення з основними методами та джерелами вивчення дисципліни;
- висвітлення нових аспектів історичних процесів в контексті державотворення та формування національної ідентичності;
- отримання уявлень про минуле України та її культуру, про її місце в сучасному світі;
- показ ролі народу і окремих особистостей в розвитку суспільства;
- розвиток навичок дослідницької роботи з джерелами та об'єктивного аналізу історичних фактів;

- отримання навичок аналізу й оцінювання явищ політичного та культурного розвитку українського суспільства в контексті світового та європейського розвитку,

- формування вмінь зіставлення історичних та культурних процесів, застосування набутих знань для прогнозування соціальних процесів,

- виховання свідомих громадян і патріотів України.

4.3. Предметом вивчення дисципліни є суспільно-політичні, культурні процеси й явища минулого, що аналізуються у взаємозв'язку із сучасністю.

4.4. Результати вивчення дисципліни «Історія та культура України».

По завершенні вивчення дисципліни студенти повинні володіти наступними компетентностями:

- здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;

- здатність діяти на основі етичних міркувань;

- здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадського (вільного, демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;

- здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Результати навчання:

- знати кодекс професійної етики, розуміти соціальну значимість та культурні аспекти забезпечення безпеки праці і дотримуватись їх в професійній діяльності.

5. План вивчення дисципліни

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента	Оцінювання в балах
Тема 1. Вступ. Суспільно-політичне значення і функції історії та культури в сучасному світі.			
Компетентності: здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. Результати навчання: знати кодекс професійної етики, розуміти соціальну значимість та культурні аспекти інженерії програмного забезпечення і дотримуватись їх в професійній діяльності.	Лекція №1 <i>План лекції:</i> 1. Вступ. Мета та завдання дисципліни, її місце в освітньому процесі, основні функції історії та культури. 2. Характеристика видів джерел з вивчення історії та культури. 3. Суспільно-політичне значення історії та культури України в сучасному світі та європейському просторі. Список рекомендованих джерел: Основний: 1-6 Додатковий: 7,8 Інтернет-ресурси: 2	2	
	Задання для самостійної роботи: Вивчення та доповнення матеріалів лекції на основі самостійного опрацювання основних літературних джерел, зазначених у списку, та електронних матеріалів ресурсів Internet і наданих викладачем. Питання винесені на самостійне опрацювання: 1. Українська культура як соціально-історичне явище. 2. Мій рідний край.	1	2
	Семінарське заняття 1 План заняття: 1. Презентація на тему «Мій рідний край». 2. Характеристика видів джерел з вивчення історії та культури. 3. Роль історії та культури України в сучасному світі та європейському просторі.	2	5

Тема 2. Давні народи та цивілізації на території України			
Компетентності: здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. Результати навчання: знати кодекс професійної етики, розуміти соціальну значимість та культурні аспекти інженерії програмного забезпечення і дотримуватись їх в професійній діяльності; опрацьовувати жерела та наукову літературу, виокремлювати особливості культури різних племен і народів.	Лекція №2 <i>План лекції:</i> 1. Поняття «культура» її форми. 2. Найдавніші пам'ятки культури. 3. Трипільська цивілізація. Список рекомендованих джерел: Основний: 2,5,6 Додатковий: 8 Інтернет-ресурси: 1,5	2	
	Задання для самостійної роботи: Вивчення та доповнення матеріалів лекції на основі самостійного опрацювання основних літературних джерел, зазначених у списку та електронних матеріалів, які надаються викладачем. Питання винесені на самостійне опрацювання: 1. Релігійні уявлення трипільців та слов'ян. 2. Культура кімерійців, скіфів, сарматів. 3. Культура античних міст Північного Причорномор'я та Криму.	1	2
	Семінарське заняття 2 План заняття: 1. Трипільська цивілізація 2. Характерні риси культури кімерійців, скіфів, сарматів. 3. Особливості культури античних міст Північного Причорномор'я та Криму.	2	5
Тема 3. Україна княжої доби. Генеза і розквіт Київської Русі (IX – сер. XI ст.)			

Компетентності: здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. Результати навчання: знати кодекс професійної етики, розуміти соціальну значимість та культурні аспекти інженерії програмного забезпечення і дотримуватись їх в професійній діяльності; опрацьовувати жерела та наукову літературу, виокремлювати особливості культури різних племен і народів.	Лекція №3 <i>План лекції:</i> 1. Перші державні утворення на території сучасної України. 2. Утворення централізованої держави «Руська земля» (Київська Русь) IX–середина X ст. Реформи київських князів. 3. Правління Ярославичів. Список рекомендованих джерел: Основний: 1,2,4 Додатковий: 4,7 Інтернет-ресурси: 1-3	2	
	Задання для самостійної роботи: Вивчення та доповнення матеріалів лекції на основі самостійного опрацювання основних літературних джерел, зазначених у списку та електронних матеріалів, які надаються викладачем. Питання винесені на самостійне опрацювання: 1. Культура Київської Русі. 2. Христово-купольна система в архітектурі. 3. Нові стилі в образотворчому мистецтві.	2	1
	Семінарське заняття 3 План заняття: 1. Найвірогідніша теорія походження Руської землі (Київської Русі). 2. Наслідки реформ київських князів. 3. Наслідки впровадження християнства в Київській державі.	2	5
	Тема 4. Україна княжої доби. Еволюція середньовічної держави і суспільства (друга пол.. XI – сер. XVI ст.).		
Компетентності: здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. Результати навчання: знати	Лекція №4 <i>План лекції:</i> 1. Роздробленість Київської держави та її наслідки. 2. Галицько-Волинське князівство-королівство в у вітчизняній та світовій історії. 3. Традиції Русі в Литовсько-Руській державі. Список рекомендованих джерел: Основний: 1-6 Додатковий: 7-8 Інтернет-ресурси: 2-3	2	

кодекс професійної етики, розуміти соціальну значимість та культурні аспекти інженерії програмного забезпечення і дотримуватись їх в професійній діяльності.	Задання для самостійної роботи: Вивчення та доповнення матеріалів лекції на основі самостійного опрацювання основних літературних джерел, зазначених у списку та електронних матеріалів, які надаються викладачем. Питання винесені на самостійне опрацювання: 1. Романський стиль. 2. Характерні риси розвитку культури України XIV-XVI ст.	2	1
	Семінарське заняття 4 План заняття: 1. Причини та наслідки роздробленості Київської Русі. 2. Історична роль Галицько-Волинського князівства-королівства. 3. Наслідки просування литовців на українські землі. 4. Особливості розвитку культури України XIV-XVI ст. 5.	2	5
Тема 5. Україна Литовсько-польської доби: суспільство без держави.			
Компетентності: здатність діяти на основі етичних міркувань; здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. Результати навчання: знати кодекс професійної етики, розуміти соціальну значимість та культурні аспекти інженерії програмного забезпечення і дотримуватись їх в професійній	Лекція №5 <i>План лекції:</i> 1. Причини та наслідки Кревської унії 1385 р. 2. Причини та наслідки Люблінської 1569 р. та Брестської уній 1596 р. Колонізація, полонізація й окатоличення. 3. Соціально-економічне життя українського населення. Список рекомендованих джерел: Основний: 1-6 Додатковий: 7-8 Інтернет-ресурси: 2-3	2	
	Задання для самостійної роботи: Вивчення та доповнення матеріалів лекції на основі самостійного опрацювання основних літературних джерел, зазначених у списку та електронних матеріалів, які надаються викладачем. Питання винесені на самостійне опрацювання: 1. Вплив польської присутності на українську культуру.	2	1

діяльності; опрацьовувати джерела та наукову літературу, виокремлювати особливості культури різних племен і народів.	Семінарське заняття 5 План заняття: 1. Колонізація, полонізація й окатоличення українців. 2. Литовські статuti та закріпачення українського народу. 3. Нові стилі та жанри в українській культурі.	2	5
Тема 6. Ранньомодерна доба історії України. Українське козацтво: від стану до держави (др. пол. XVI – XVII ст.).			
Компетентності: здатність діяти на основі етичних міркувань; здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадського (вільного, демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. Результати навчання: знати кодекс професійної етики, розуміти соціальну значимість та культурні аспекти інженерії програмного забезпечення і дотримуватись їх в професійній діяльності.	Лекція №6 <i>План лекції:</i> 1. Феномен українського козацтва. 2. Запорізька Січ – козацька республіка. 3. Гетьманщина – козацька держава. Список рекомендованих джерел: Основний: 1-6 Додатковий: 6-8 Інтернет-ресурси: 2,3,7	2	
	Задання для самостійної роботи: Вивчення та доповнення матеріалів лекції на основі самостійного опрацювання основних літературних джерел, зазначених у списку та електронних матеріалів, які надаються викладачем. Питання винесені на самостійне опрацювання: 1. Історичне і культурне значення братств. Розвиток національної освіти. 2. Реєстрове козацтво.	2	1
	Семінарське заняття 6 План заняття: 1. Феномен українського козацтва. 2. Порівняльна характеристика нереєстрового та реєстрового козацтва. 3. Козацтво – захисник українських традицій та культури.	2	5
Тема 7. Ранньомодерна доба історії України. Спроба збереження національної державності та імперська централізація (кін. XVII – XVIII ст.).			

Компетентності: здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел Результати навчання: знати кодекс професійної етики, розуміти соціальну значимість та культурні аспекти інженерії програмного забезпечення і дотримуватись їх в професійній діяльності; опрацьовувати жерела та наукову літературу, виокремлювати особливості культури різних племен і народів.	Лекція №7 <i>План лекції:</i> 1. Суть доби Руїни. 2. Історичні та культурні наслідки доби Руїни. 3. Особливості розвитку Слобідської України.. Список рекомендованих джерел: Основний: 1-6 Додатковий: 2,7,8 Інтернет-ресурси: 2,3,7	2	
	Задання для самостійної роботи: Вивчення та доповнення матеріалів лекції на основі самостійного опрацювання основних літературних джерел, зазначених у списку та електронних матеріалів, які надаються викладачем. Питання винесені на самостійне опрацювання: 1. Наслідки наступу російського царизму на українську державність. 2. Українське козацьке бароко.	2	1
	Семінарське заняття 7 План заняття: 1. Історичні та культурні наслідки доби Руїни. 2. Наслідки ліквідації української державності. 3. Козацтво – носій нового культурного стилю бароко.	2	5
Тема 8. Особливості соціально-економічної модернізації України у XIX ст.			
Компетентності: здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; здатність діяти на основі етичних міркувань. Результати навчання: знати кодекс професійної етики, розуміти	Лекція №8 <i>План лекції:</i> 1. Політичне становище України в кінці XVIII-XIX ст. 2. Характеристика типу модернізації економіки. 3. Реформи 60-70-х рр. в Російській імперії та їх наслідки для України. Список рекомендованих джерел: Основний: 1-6 Додатковий: 7,8 Інтернет-ресурси: 1,2,	2	

соціальну значимість та культурні аспекти інженерії програмного забезпечення і дотримуватись їх в професійній діяльності.	Задання для самостійної роботи: Вивчення та доповнення матеріалів лекції на основі самостійного опрацювання основних літературних джерел, зазначених у списку та електронних матеріалів, які надаються викладачем. Питання винесені на самостійне опрацювання: 1. Промислова революція та її наслідки. 2. Нові культурні тенденції.	1	1
	Семінарське заняття 8 План заняття: 1. Політичне становище України. 2. Особливості модернізації економіки в Україні. 3. Місце української культури у загальносвітовій культурі XIX ст.	2	5
Тема 9. Національне відродження.			
Компетентності: здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; здатність діяти на основі етичних міркувань. Результати навчання: знати кодекс професійної етики, розуміти соціальну значимість та культурні аспекти інженерії програмного забезпечення і дотримуватись їх в професійній діяльності.	Лекція №9 <i>План лекції:</i> 1. Етапи національного відродження. 2. Наслідки діяльності гуртків, таємних організацій, просвітницької роботи для розвитку українського національного руху. 3. Політизація національного руху. Список рекомендованих джерел: Основний: 1-6 Додатковий: 7,8 Інтернет-ресурси: 2	2	
	Задання для самостійної роботи: Вивчення та доповнення матеріалів лекції на основі самостійного опрацювання основних літературних джерел, зазначених у списку та електронних матеріалів, які надаються викладачем. Питання винесені на самостійне опрацювання: 1. Роль української преси початку XX ст. для історичного та культурного розвитку українського населення.	1	1
	Семінарське заняття 9 План заняття: 1. Вплив національно-культурницького та національно-	2	5

	визвольного рухів XIX-початку XX ст. на національну самосвідомість українців. 2. Ідеї державотворення. 3. Роль української преси початку XX ст. для історичного та культурного розвитку українського населення.		
Тема 10. Боротьба революцій в Україні (1917 – 1920 рр.).			
Компетентності: здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного, демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні Результати навчання: знати кодекс професійної етики, розуміти соціальну значимість та культурні аспекти інженерії програмного забезпечення і дотримуватись їх в професійній діяльності.	Лекція №10 <i>План лекції:</i> 1. Наслідки Першої світової війни та Лютневої революції для України. 2. Створення української держави та національні владні структури. 3. Причини втрати української державності. Список рекомендованих джерел: Основний: 1-6 Додатковий: 7,8 Інтернет-ресурси: 2,4	2	
	Задання для самостійної роботи: Вивчення та доповнення матеріалів лекції на основі самостійного опрацювання основних літературних джерел, зазначених у списку та електронних матеріалів, які надаються викладачем. Питання винесені на самостійне опрацювання: 1. Усталення радянської влади в Україні. 2. Досягнення та втрати національних владних структур в розвитку культури.	2	2
	Семінарське заняття 10 <i>План заняття:</i> 1. Протиборчі владні структури на українських землях 1917-1920 рр. 2. Усталення радянської влади в Україні. 3. Досягнення та втрати національних владних структур в розвитку культури.	2	5
Тема 11. Соціально-економічні процеси і становлення тоталітаризму в Україні.			
Компетентності: здатність зберігати та примножувати моральні,	Лекція №11 <i>План лекції:</i> 1. Шляхи подолання кризи радянською владою.	2	

культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя Результати навчання: знати кодекс професійної етики, розуміти соціальну значимість та культурні аспекти інженерії програмного забезпечення і дотримуватись їх в професійній діяльності.	2. Голодомор 1932-1933 рр. – акт геноциду радянської влади проти українського народу та дієвий засіб його підкорення. 3. Усталення тоталітарної системи в Україні. Список рекомендованих джерел: Основний: 1,2,4 Додатковий: 5,7 Інтернет-ресурси: 2,4		
	Задання для самостійної роботи: Вивчення та доповнення матеріалів лекції на основі самостійного опрацювання основних літературних джерел, зазначених у списку та електронних матеріалів, які надаються викладачем. Питання винесені на самостійне опрацювання: 1. Україна на початку 20-х рр. ХХ ст. 2. Порівняльний аналіз голоду 1921-1923 рр. та голодомору 1932-1933 р.	1	1
	Семінарське заняття 11 План заняття: 1. Наслідки політики радянської влади на початку 20-х рр. ХХ ст. 2. Порівняльний аналіз голоду 1921-1923 рр. та голодомору 1932-1933 р. 3. Наслідки тоталітаризму в Україні.	2	5
	Тема 12. Українізація. Розстріляне відродження.		
Компетентності: здатність діяти на основі етичних міркувань. Результати навчання: знати кодекс професійної етики, розуміти соціальну значимість та культурні аспекти інженерії програмного	Лекція №12 <i>План лекції:</i> 1. Суть українізації та її наслідки в політичній сфері. 2. Наслідки українізації в сфері культури. 3. Розстріляне відродження – наслідок репресивної машини тоталітарної системи радянської влади. Список рекомендованих джерел: Основний: 1-6 Додатковий: 5,7,8 Інтернет-ресурси: 2,4	2	

забезпечення і дотримуватись їх в професійній діяльності.	Задання для самостійної роботи: Вивчення та доповнення матеріалів лекції на основі самостійного опрацювання основних літературних джерел, зазначених у списку та електронних матеріалів, які надаються викладачем. Питання винесені на самостійне опрацювання: 1. Наслідки українізації у сфері мистецтва.	2	1
	Семінарське заняття 12 План заняття: 1. Суть українізації та її наслідки 2. Розстріляне відродження. 3. Наслідки тоталітаризму в Україні	2	5
Тема 13. Правда і міфи II світової війни.			
Компетентності: здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя Результати навчання: знати кодекс професійної	Лекція №13 <i>План лекції:</i> 1. Правда про початок II світової війни. 2. Суть пакту Молотова-Ріббентропа про ненапад і його пункти. 3. Дискусія навколо визначень: II світова війна та Велика вітчизняна війна. 3. Підписання капітуляції Німеччини 8 травня 1945 р. і наслідки II світової війни для України та українського народу. Список рекомендованих джерел: Основний: 1,2 Додатковий: 6,7 Інтернет-ресурси: 2	2	
	Задання для самостійної роботи: Вивчення та доповнення матеріалів лекції на основі самостійного опрацювання основних літературних джерел, зазначених у списку та електронних матеріалів, які надаються викладачем. Питання винесені на самостійне опрацювання: 1. Наслідки II світової війни для західноукраїнських земель. 2. Роль України в II світовій війні.	2	1

етики, розуміти соціальну значимість та культурні аспекти інженерії програмного забезпечення і дотримуватись їх в професійній діяльності.	Семінарське заняття 13 План заняття: 1. Наслідки підписання пакту Молотова-Ріббентропа для України. 2. Коли II світова війна почалася для українських територій. 3. Наслідки II світової війни для України.	2	5
Тема 14. Трансформація суспільства і держави у 1945-1964 рр.			
Компетентності: здатність діяти на основі етичних міркувань. Результати навчання: знати кодекс професійної етики, розуміти соціальну значимість та культурні аспекти інженерії програмного забезпечення і дотримуватись їх в професійній діяльності.	Лекція №14 <i>План лекції:</i> 1. Післявоєнна відбудова в Україні. Її методи. Голод 1946-1947 рр. як випробуваний метод примусу. 2. Реформи Хрущова та їх наслідки для України 3. Причини та наслідки русифікації в Україні. Список рекомендованих джерел: Основний: 1-6 Додатковий: 7,8 Інтернет-ресурси: 2,4	2	
	Задання для самостійної роботи: Вивчення та доповнення матеріалів лекції на основі самостійного опрацювання основних літературних джерел, зазначених у списку та електронних матеріалів, які надаються викладачем. Питання винесені на самостійне опрацювання: 1. Прояви тоталітаризму в післявоєнний період.	1	1
	Семінарське заняття 14 План заняття: 1. Наслідки післявоєнного тоталітаризму. 2. Наслідки лібералізму в політичному та соціально-економічному секторі розвитку України. 3. Вплив лібералізму на розвиток української культури.	2	5
Тема 15. Українське суспільство між офіційною ідеологією і національною свідомістю (др. пол. 1960-1980-ті рр.).			

Компетентності: здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. Результати навчання: знати кодекс професійної етики, розуміти соціальну значимість та культурні аспекти інженерії програмного забезпечення і дотримуватись їх в професійній діяльності.	Лекція №15 <i>План лекції:</i> 1. Брежньєвський консерватизм та централізм. 2. Усталення командно-адміністративної системи та її наслідки. Злиття партійного й державного апарату. 3. Ідеологічний диктат та його вплив на розвиток культури. Список рекомендованих джерел: Основний: 1-6 Додатковий: 7,8 Інтернет-ресурси: 2,4	2	
	Задання для самостійної роботи: Вивчення та доповнення матеріалів лекції на основі самостійного опрацювання основних літературних джерел, зазначених у списку та електронних матеріалів, які надаються викладачем. Питання винесені на самостійне опрацювання: 1. Шістдесятники та дисиденти.	2	1
	Семінарське заняття 15 План заняття: 1. Наслідки Брежньєвського консерватизму та централізму. 2. Вплив командно-адміністративної системи на розвиток бюрократії в усіх сферах життя українців. 3. Культурні тенденції (др. пол. 1960-1980-ті рр.).	2	5
Тема 16. Україна перед викликами сучасності.			
Компетентності: здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про	Лекція №16 <i>План лекції:</i> 1. Проголошення незалежності України. Україна на шляху державотворення 2. Зовнішня і внутрішня політика сучасної України в умовах російсько-української війни. 3. Боротьба за національні цінності та консолідація українського народу. Список рекомендованих джерел: Основний: 1-6 Додатковий: 7,8 Інтернет-ресурси: 2,4,6	2	

природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя	Задання для самостійної роботи: Вивчення та доповнення матеріалів лекції на основі самостійного опрацювання основних літературних джерел, зазначених у списку та електронних матеріалів, які надаються викладачем. Питання винесені на самостійне опрацювання: 1. Субкультура. 2. Наслідки отримання Томосу для України.	2	2
Результати навчання: знати кодекс професійної етики, розуміти соціальну значимість та культурні аспекти інженерії програмного забезпечення і дотримуватись їх в професійній діяльності.	Семінарське заняття 16 План заняття: 1. Наслідки політики радянської влади на початку 20-х рр. XX ст. 2. Порівняльний аналіз голоду 1921-1923 рр. та голодомору 1932-1933 р. 3. Наслідки тоталітаризму в Україні.	2	5
		90 годин	
Підсумковий контроль	іспит	30 годин	
Разом		12 0годин/ 4 кредити	100 балів

6. Список рекомендованих джерел

Основний

1. Бойко О.Д. Історія України. Навч. посіб. / О.Д. Бойко – Київ: Академія, 2018.

2. Бут О.М., Бушин М.І. та ін. Історія України: підручник для студентів неісторичних спеціальностей вищих навчальних закладів / [О.М. Бут, М.І. Бушин, Ю.І. Вовк та ін.]; за заг. ред. д.і.н., проф. М.І. Бушина, д.і.н., проф. О.І. Гуржія; М-во освіти і науки України, Черкас. держ. технол. ун-т.– Черкаси: ЧДТУ, 2016.

3. Греченко В.А. та ін. Історія світової та української культури: Підручник для вищ. закл. освіти / В.А. Греченко, І.В. Чорний, В.А. Кушнарук, В.А. Режко – Київ: Літера ЛТД, 2006.

4. Світлична В.В. Історія України: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / В.В. Світлична. – 4-те вид. – Київ: Каравела, 2015.

5. Хома І.Я. Історія української культури: навч. посібник / І.Я. Хома, А.О. Сова, Ж.В. Мина; за ред. І.Я. Хоми. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2012.

6. Шейко В.М., Тишевська Л.Г. Історія української культури: навч. посібник / В.М. Шейко, Л.Г. Тишевська – Київ: Кондор, 2006.

Додатковий

1. Акт незалежності України. Проголошений позачерговою сесією Верховної Ради України 24 серпня 1991 р // Україна. 1917-1992 рр. Довідник. – Київ: Т-во «Знання» України, 1993.

2. Білецький П.О. Українське мистецтво другої половини XVII-XVIII ст. / П.О. Білецький – Київ: Мистецтво, 1989.

3. Булашев Г. Український народ у своїх легендах, релігійних поглядах та віруваннях / Г. Булашев – Київ: Фірма «Довіра», 1992.

4. Голобуцький П.В. Православ'я: хрещення Русі – правда і вигадки / П.В. Голобуцький – Київ: Видавництво політичної літератури України, 1981.

5. Даниленко В., Касьянов Г., Кульчицький С. Сталінізм на Україні: 20-30-ті роки / В. Даниленко, Г. Касьянов, С. Кульчицький – Київ, 1991.

6. Коваль М.В. Україна: 1939-1945. Маловідомі і непрочитані сторінки історії / М.В. Коваль – К., 1995.

7. Танцюра В.І. Політична історія України / В.І. Танцюра. – Х., 2008.

8. Яртись А.В. Лекції з історії світової та вітчизняної культури / А.В. Яртись, – Львів, 2005.

Інтернет ресурси

1. Матеріали у файловому архіві кафедри українознавства ХНАДУ

2. <http://library.kpi.kharkov.ua/NEW/BoykoIstUkr.pdf>

3. <http://litopys.org.ua/> (джерела Історії України IX - XVIII)

4. <http://academyssu.com.ua/library/monografiyi-akademiya-socialnyh-nauk-ukrayiny/pidruchnyk-istoriya-ukrayiny-dlya-studentiv>

5. <https://www.radiosvoboda.org/a/28807991.html> (Трипільська цивілізація)

6. <http://www.hroniky.com/news/view/9376-iaak-zatverdzhuvaty-ukrainski-symvoly-u-1918-i-chomu-tse-vazhlyvo> (національна символіка)

7. http://shron1.chtyvo.org.ua/Smolii_Valerii/Istoriia_ukrainskoho_kozatstva_Narysy_u_dvokh_tomakh_Tom_1.pdf (історія українського козацтва)

7. Контроль та оцінювання результатів навчання: включає весь спектр письмових, усних, практичних контрольних процедур у залежності від компетентнісних характеристик (знання, уміння, комунікація, автономність і відповідальність) результатів навчання, досягнення яких контролюється. Вимірювання рівня досягнення результатів навчання здійснюється коефіцієнтом засвоєння або експертно за критеріями, що корелюються з дескрипторами НРК. Вибір, конкретизація та деталізація критеріїв оцінювання з урахуванням специфіки освітньої програми та її компонентів здійснюється кафедрою на основі загальних критеріїв, наведених у СТВНЗ 7.1-01:2015 Положення про організацію освітнього процесу в ХНАДУ.

Під час вивчення дисципліни «Історія та культура України» викладачем здійснюється поточний та підсумковий контроль. Поточний контроль та оцінювання передбачає: комплекти питань для письмових контрольних робіт, тести, презентації результатів виконаних завдань, екзаменаційні білети.

8 Політика навчальної дисципліни:

8.1 Відвідування лекційних та практичних занять: відвідування лекційних та практичних занять є обов'язковим. Допускаються пропуски занять з таких поважних причин, як хвороба (викладачу надається копія довідки від медичного закладу), участь в олімпіаді, творчому конкурсі тощо за попереднього домовленістю та згодою викладача за умови дозволу деканату (надаються документи чи інші матеріали, які підтверджують заявлену участь у діяльності студента).

8.2 Відпрацювання пропущених занять: відпрацювання пропущених занять є обов'язковим незалежно від причини пропущеного заняття. Лекційне

заняття має бути відпрацьоване до наступної лекції на консультації викладача. Відпрацювання лекційного матеріалу передбачає вивчення пропущеного теоретичного матеріалу та складання тесту за цим матеріалом. Практичне заняття відпрацьовується під час консультації викладача (розклад консультацій на сайті університету).

8.3 Правила поведінки під час занять повинні відповідати Морально-етичному кодексу учасників освітнього процесу Харківського національного автомобільно-дорожнього університету (З додатком згідно наказу ХНАДУ від 08 листопада 2019 № 147). Обов'язковим є:

- прагнути отримувати глибокі знання у відповідній області: сумлінно вчитися, не пропускати заняття без поважної причини, брати участь у навчальній та науково-дослідній роботах;
- прагнути максимально використовувати надані можливості з придбання теоретичних знань і практичних навичок з обраної спеціальності;
- виконувати вимоги, передбачені розпорядком дня університету, навчальними програмами, у суворо встановлені терміни;
- не користуватися забороненими допоміжними матеріалами і технічними засобами при проходженні процедур контролю знань, умінь і навичок, спиратися виключно на отримані знання;
- не вчиняти дій, що перешкоджають здійсненню навчального процесу.

8.4 За порушення академічної доброчесності здобувачі вищої освіти можуть бути притягнені до академічної відповідальності у відповідності до Правил академічної доброчесності учасників освітнього процесу Харківського національного автомобільно-дорожнього університету (СТВНЗ 67.0-01:2019):

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;

- відрахування з університету;
- позбавлення академічної стипендії;
- позбавлення наданих університетом пільг з оплати навчання.

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АВТОМОБІЛЬНО-ДОРОЖНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Система забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти

СИЛАБУС ІСТОРІЯ ТА КУЛЬТУРА УКРАЇНИ HISTORY AND CULTURE OF UKRAINE SYLABUS

освітній ступінь	бакалавр / bachelor
галузь знань	12 Інформаційні технології / Information Technology
спеціальність	121 Інженерія програмного забезпечення / Software Engineering
освітня програма	Програмне забезпечення систем / Systems Software

Харків 2020

Автор: Золотарьов В.С., к.і.н., доцент

Силабус розглянуто та затверджено на засіданні кафедри українознавства, протокол № 3 від 22 жовтня 2020 р.

СИЛАБУС
ІСТОРІЯ ТА КУЛЬТУРА УКРАЇНИ
HISTORY AND CULTURE OF UKRAINE
SYLLABUS

освітній ступінь	бакалавр / bachelor
галузь знань	12 Інформаційні технології / Information Technology
спеціальність	121 Інженерія програмного забезпечення / Software Engineering
освітня програма	Програмне забезпечення систем / Systems Software

Автор: Золотарьов В.С., к.і.н., доцент

6. Викладачі

6.1. Лектор: Золотарьов Віктор Степанович

- доцент кафедри українознавства;
- педагогічний стаж – 35 років;
- контактний телефон +38-098-667-40-03
- e-mail: zolvist@i.ua
- наукові інтереси: історія XX ст., історія лібералізму, Україна гетьманської доби.

6.2. Викладач-керівник семінарських занять: Олешко Наталія Петрівна

- доцент кафедри українознавства;
- педагогічний стаж – 20 років;
- контактний телефон +38-050-307-64-49
- e-mail: sufika19@gmail.com
- наукові інтереси: трипільська цивілізація, український національно-визвольний рух початку XX ст., Україна у 30-і роки XX ст.

7. Дисципліна «Історія та культура України»

- рік навчання: 1;
- семестр навчання: 2;
- кількість годин за семестр: 120, в т. ч.
 - лекційних: 32;
 - практичних занять: 32;
 - на самостійне опрацювання: 26;
- кількість аудиторних годин на тиждень
 - лекційних: 2;
 - практичних занять: 2 .

8. Час та місце проведення

- аудиторні заняття – відповідно до розкладу ХНАДУ, ауд. 213, 501;
- позааудиторна робота – самостійна робота студента із використанням ресурсу Internet, методичних вказівок, з науковою літературою кафедри українознавства, електронними матеріалами, наданими викладачем.

9. Мета, завдання та результати вивчення дисципліни (Компетентності), її місце в освітньому процесі

4.1. Метою вивчення навчальної дисципліни є: розуміння студентами вітчизняних історичних і культурних процесів; розгляд історії державотворчих процесів на українських землях; вивчення здобутків української матеріальної та духовної культури від її витоків до сьогодення; утвердження самобутності українського народу, його історії та культури, формування сприйняття історії та культури України складовою світового й європейського історичного процесу та культурної спадщини; становлення студентів як свідомих громадян і патріотів України.

4.2. Завданнями дисципліни «Історія та культура України» є:

- ознайомлення з основними методами та джерелами вивчення дисципліни;
- висвітлення нових аспектів історичних процесів в контексті державотворення та формування національної ідентичності;
- отримання уявлень про минуле України та її культуру, про її місце в сучасному світі;
 - показ ролі народу і окремих особистостей в розвитку суспільства;
 - розвиток навичок дослідницької роботи з джерелами та об'єктивного аналізу історичних фактів;
- отримання навичок аналізу й оцінювання явищ політичного та культурного розвитку українського суспільства в контексті світового та європейського розвитку,
- формування вмінь зіставлення історичних та культурних процесів, застосування набутих знань для прогнозування соціальних процесів,
- виховання свідомих громадян і патріотів України.

4.3. Предметом вивчення дисципліни є суспільно-політичні, культурні процеси й явища минулого, що аналізуються у взаємозв'язку із сучасністю.

4.4. Результати вивчення дисципліни «Історія та культура України».

знати:

- основні історичні та культурні процеси і факти, дати, позиції, методи дослідження історії та культури України;
- сучасні методи історичного пізнання;

- історичний термінологічно-понятійний апарат;
- історію державотворчого шляху сучасної української держави;

вміти:

- виражати позицію з питань, щодо ціннісного ставлення до історичного минулого та вітчизняної культури;
- орієнтуватись у суспільно-політичному житті держави,
- адекватно реагувати на події громадського і політичного життя в інтересах суспільства;
- зіставляти історичні процеси та явища в культурі з різними епохами;
- пояснювати ті чи інші історичні та культурні процеси;
- обґрунтовано висловлювати свою думку,
- працювати з джерелами та науковою літературою;
- застосовувати набуті знання для прогнозування соціальних процесів,

Дисципліна «Історія та культура України» базується на знаннях, отриманих студентами під час вивчення шкільного курсу історії України, української мови.

Викладання дисципліни розраховано на виконання студентами самостійних завдань з використанням ресурсів Internet, методичних вказівок, пакету матеріалів для самостійної роботи.

5. План вивчення дисципліни

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента	Оцінювання в балах
Тема 1. Вступ. Суспільно-політичне значення і функції історії та культури в сучасному світі.			
Знати: основні види джерел вивчення історії та культури, їх функції, роль культури та історії України в сучасному світі Вміти: опрацьовувати джерела та наукову літературу; створювати презентативний матеріал і використовувати для відповіді	Лекція №1 <i>План лекції:</i> 1. Вступ. Мета та завдання дисципліни, її місце в освітньому процесі, основні функції історії та культури. 2. Характеристика видів джерел з вивчення історії та культури. 3. Суспільно-політичне значення історії та культури України в сучасному світі та європейському просторі. Список рекомендованих джерел: Основний: 1-6 Додатковий: 7,8 Інтернет-ресурси: 2	2	
	Задання для самостійної роботи: Вивчення та доповнення матеріалів лекції на основі самостійного опрацювання основних літературних джерел, зазначених у списку, та електронних матеріалів ресурсів Internet і наданих викладачем. Питання винесені на самостійне опрацювання: 3. Українська культура як соціально-історичне явище. 4. Мій рідний край.	1	2
	Семінарське заняття 1 План заняття: 4. Презентація на тему «Мій рідний край». 5. Характеристика видів джерел з вивчення історії та культури. 6. Роль історії та культури України в сучасному світі та європейському просторі.	2	5

Тема 2. Давні народи та цивілізації на території України			
Знати: що таке «культура» та її форми, що трипільська культура є найдавнішою хліборобською цивілізацією у світі Вміти: опрацьовувати жерела та наукову літературу, виокремлювати особливості культури різних племен і народів	Лекція №2 <i>План лекції:</i> 1. Поняття «культура» її форми. 2. Найдавніші пам'ятки культури. 3. Трипільська цивілізація. Список рекомендованих джерел: Основний: 2,5,6 Додатковий: 8 Інтернет-ресурси: 1,5	2	
	Задання для самостійної роботи: Вивчення та доповнення матеріалів лекції на основі самостійного опрацювання основних літературних джерел, зазначених у списку та електронних матеріалів, які надаються викладачем. Питання винесені на самостійне опрацювання: 1. Релігійні уявлення трипільців та слов'ян. 2. Культура кімерійців, скіфів, сарматів. 3. Культура античних міст Північного Причорномор'я та Криму.	1	2
	Семінарське заняття 2 План заняття: 4. Трипільська цивілізація 5. Характерні риси культури кімерійців, скіфів, сарматів. 6. Особливості культури античних міст Північного Причорномор'я та Криму.	2	5
Тема 3. Україна княжої доби. Генеза і розквіт Київської Русі (IX – сер. XI ст.)			
Знати: перші потужні і відомі державні утворення на території України, наслідки реформ Київських князів, нові стилі, запозичені	Лекція №3 <i>План лекції:</i> 4. Перші державні утворення на території сучасної України. 5. Утворення централізованої держави «Руська земля» (Київська Русь) IX–середина X ст. Реформи київських князів. 6. Правління Ярославичів. Список рекомендованих джерел: Основний: 1,2,4	2	

у Візантії в культурі Русі Вміти: опрацьовувати жерела та наукову літературу, виражати позицію щодо ціннісного ставлення до історичного минулого та вітчизняної культури	Додатковий: 4,7 Інтернет-ресурси: 1-3		
	Задання для самостійної роботи: Вивчення та доповнення матеріалів лекції на основі самостійного опрацювання основних літературних джерел, зазначених у списку та електронних матеріалів, які надаються викладачем. Питання винесені на самостійне опрацювання: 4. Культура Київської Русі. 5. Христово-купольна система в архітектурі. 6. Нові стилі в образотворчому мистецтві.	2	1
	Семінарське заняття 3 План заняття: 4. Найвірогідніша теорія походження Руської землі (Київської Русі). 5. Наслідки реформ київських князів. 6. Наслідки впровадження християнства в Київській державі.	2	5
Тема 4. Україна княжої доби. Еволюція середньовічної держави і суспільства (друга пол.. XI – сер. XVI ст.).			
Знати: Причини та наслідки роздробленості Руської землі (Київської Русі), всі традиції Київської держави було успадковано Галицько-Волинським князівством-королівством та Литовсько-Руською державою. Вміти:	Лекція №4 <i>План лекції:</i> 4. Роздробленість Київської держави та її наслідки. 5. Галицько-Волинське князівство-королівство в у вітчизняній та світовій історії. 6. Традиції Русі в Литовсько-Руській державі. Список рекомендованих джерел: Основний: 1-6 Додатковий: 7-8 Інтернет-ресурси: 2-3	2	
	Задання для самостійної роботи: Вивчення та доповнення матеріалів лекції на основі самостійного опрацювання основних літературних джерел, зазначених у списку та електронних матеріалів, які надаються викладачем. Питання винесені на самостійне опрацювання: 3. Романський стиль.	2	1

опрацьовувати жерела та наукову літературу, виокремлювати і презентувати головне при відповіді, використовуючи метод аналітично- логічний метод	4. Характерні риси розвитку культури України XIV-XVI ст.		
	Семінарське заняття 4 План заняття: 6. Причини та наслідки роздробленості Київської Русі. 7. Історична роль Галицько-Волинського князівства-королівства. 8. Наслідки просування литовців на українські землі. 9. Особливості розвитку культури України XIV-XVI ст.	2	5
Тема 5. Україна Литовсько-польської доби: суспільство без держави.			
Знати: причини та наслідки польсько-литовських уній та литовських статутів – колонізація, ополячення й окатоличення українських земель та українського народу, його закріпачення, нові основні стилі та жанри в культурі України Вміти: опрацьовувати джерела та наукову літературу, співставляти історичні та культурні процеси, аналізувати їх	Лекція №5 <i>План лекції:</i> 1. Причини та наслідки Кревської унії 1385 р. 2. Причини та наслідки Люблінської 1569 р. та Брестської уній 1596 р. Колонізація, полонізація й окатоличення. 3. Соціально-економічне життя українського населення. Список рекомендованих джерел: Основний: 1-6 Додатковий: 7-8 Інтернет-ресурси: 2-3	2	
	Задання для самостійної роботи: Вивчення та доповнення матеріалів лекції на основі самостійного опрацювання основних літературних джерел, зазначених у списку та електронних матеріалів, які надаються викладачем. Питання винесені на самостійне опрацювання: 2. Вплив польської присутності на українську культуру.	2	1
	Семінарське заняття 5 План заняття: 4. Колонізація, полонізація й окатоличення українців. 5. Литовські статuti та закріпачення українського народу. 6. Нові стилі та жанри в українській культурі.	2	5
Тема 6. Ранньомодерна доба історії України. Українське козацтво: від стану до держави (др. пол. XVI – XVII ст.).			

Знати: в чому полягає феномен українського козацтва, особливості українських державних утворень за часи козаччини. Вміти: опрацьовувати джерела та наукову літературу, на основі порівняльного аналізу давати оцінку історичним подіям та культурним явищам	Лекція №6 <i>План лекції:</i> 1. Феномен українського козацтва. 2. Запорізька Січ – козацька республіка. 3. Гетьманщина – козацька держава. Список рекомендованих джерел: Основний: 1-6 Додатковий: 6-8 Інтернет-ресурси: 2,3,7	2	
	Задання для самостійної роботи: Вивчення та доповнення матеріалів лекції на основі самостійного опрацювання основних літературних джерел, зазначених у списку та електронних матеріалів, які надаються викладачем. Питання винесені на самостійне опрацювання: 1. Історичне і культурне значення братств. Розвиток національної освіти. 2. Реєстрове козацтво.	2	1
	Семінарське заняття 6 План заняття: 4. Феномен українського козацтва. 5. Порівняльна характеристика нереєстрового та реєстрового козацтва. 6. Козацтво – захисник українських традицій та культури.	2	5
Тема 7. Ранньомодерна доба історії України. Спроба збереження національної державності та імперська централізація (кін. XVII – XVIII ст.).			
Знати: поняття Руїни, суть цього процесу, наслідки доби Руїни, особливості адміністративно-політичного устрою, та економічного розвитку Слобожанщини Вміти: опрацьовувати джерела та наукову літературу, використовувати	Лекція №7 <i>План лекції:</i> 4. Суть доби Руїни. 5. Історичні та культурні наслідки доби Руїни. 6. Особливості розвитку Слобідської України.. Список рекомендованих джерел: Основний: 1-6 Додатковий: 2,7,8 Інтернет-ресурси: 2,3,7	2	
	Задання для самостійної роботи: Вивчення та доповнення матеріалів лекції на основі самостійного опрацювання основних літературних джерел, зазначених у списку та електронних матеріалів, які надаються викладачем. Питання винесені на самостійне опрацювання: 1. Наслідки наступу російського царизму на українську державність. 2. Українське козацьке бароко.	2	1

презентативний матеріал із декількох слайдів для наглядності відповідей на питання теми	Семінарське заняття 7 План заняття: 1. Історичні та культурні наслідки доби Руїни. 2. Наслідки ліквідації української державності. 3. Козацтво – носій нового культурного стилю бароко.	2	5
Тема 8. Особливості соціально-економічної модернізації України у XIX ст.			
Знати: Під владою яких держав знаходились українські території у даний період, особливості модернізації української економіки, особливості розвитку української культури Вміти: опрацьовувати джерела та наукову літературу, за допомоги хронологічно-аналітичного методу характеризувати історичні та культурні явища	Лекція №8 <i>План лекції:</i> 4. Політичне становище України в кінці XVIII-XIX ст. 5. Характеристика типу модернізації економіки. 6. Реформи 60-70-х рр. в Російській імперії та їх наслідки для України. Список рекомендованих джерел: Основний: 1-6 Додатковий: 7,8 Інтернет-ресурси: 1,2,	2	
	Задання для самостійної роботи: Вивчення та доповнення матеріалів лекції на основі самостійного опрацювання основних літературних джерел, зазначених у списку та електронних матеріалів, які надаються викладачем. Питання винесені на самостійне опрацювання: 1. Промислова революція та її наслідки. 2. Нові культурні тенденції.	1	1
	Семінарське заняття 8 План заняття: 4. Політичне становище України. 5. Особливості модернізації економіки в Україні. 6. Місце української культури у загальносвітовій культурі XIX ст.	2	5
Тема 9. Національне відродження.			
Знати: етапи національного відродження XIX ст., різницю у поняттях національно-культурницький	Лекція №9 <i>План лекції:</i> 1. Етапи національного відродження. 2. Наслідки діяльності гуртків, таємних організацій, просвітницької роботи для розвитку українського національного руху. 3. Політизація національного руху.	2	

та національно-визвольний рух Вміти: опрацьовувати джерела та наукову літературу, самостійно виокремлювати головне, використовуючи аналітичний метод.	Список рекомендованих джерел: Основний: 1-6 Додатковий: 7,8 Інтернет-ресурси: 2		
	Задання для самостійної роботи: Вивчення та доповнення матеріалів лекції на основі самостійного опрацювання основних літературних джерел, зазначених у списку та електронних матеріалів, які надаються викладачем. Питання винесені на самостійне опрацювання: 1. Роль української преси початку XX ст. для історичного та культурного розвитку українського населення.	1	1
	Семінарське заняття 9 План заняття: 1. Вплив національно-культурницького та національно-визвольного рухів XIX-початку XX ст. на національну самосвідомість українців. 2. Ідеї державотворення. 3. Роль української преси початку XX ст. для історичного та культурного розвитку українського населення.	2	5
Тема 10. Боротьба революцій в Україні (1917 – 1920 рр.).			
Знати: хронологію та характерні риси діяльності українських владних структур 1917-1920 рр. Вміти: опрацьовувати джерела та наукову літературу,	Лекція №10 <i>План лекції:</i> 1. Наслідки Першої світової війни та Лютневої революції для України. 2. Створення української держави та національні владні структури. 3. Причини втрати української державності. Список рекомендованих джерел: Основний: 1-6 Додатковий: 7,8 Інтернет-ресурси: 2,4	2	
	Задання для самостійної роботи: Вивчення та доповнення матеріалів лекції на основі самостійного опрацювання основних літературних джерел, зазначених у списку та електронних матеріалів, які надаються викладачем. Питання винесені на самостійне опрацювання: 1. Усталення радянської влади в Україні. 2. Досягнення та втрати національних владних структур в розвитку культури.	2	2

лаконічно характеризувати історичні та культурні процеси	Семінарське заняття 10 План заняття: 1. Протиборчі владні структури на українських землях 1917-1920 рр. 2. Усталення радянської влади в Україні. 3. Досягнення та втрати національних владних структур в розвитку культури.	2	5
Тема 11. Соціально-економічні процеси і становлення тоталітаризму в Україні.			
Знати: основні поняття: політика воєнного комунізму, нова економічна політика, голодомор, тоталітаризм, тоталітарна система Вміти: знаходити україномовні сайти у пошуковиків Google, використовувати хронологічно-аналітичний та порівняльний метод у відповідях на питання	Лекція №11 <i>План лекції:</i> 1. Шляхи подолання кризи радянською владою. 2. Голодомор 1932-1933 рр. – акт геноциду радянської влади проти українського народу та дієвий засіб його підкорення. 3. Усталення тоталітарної системи в Україні. Список рекомендованих джерел: Основний: 1,2,4 Додатковий: 5,7 Інтернет-ресурси: 2,4	2	
	Задання для самостійної роботи: Вивчення та доповнення матеріалів лекції на основі самостійного опрацювання основних літературних джерел, зазначених у списку та електронних матеріалів, які надаються викладачем. Питання винесені на самостійне опрацювання: 1. Україна на початку 20-х рр. XX ст. 2. Порівняльний аналіз голоду 1921-1923 рр. та голодомору 1932-1933 р.	1	1
	Семінарське заняття 11 План заняття: 1. Наслідки політики радянської влади на початку 20-х рр. XX ст. 2. Порівняльний аналіз голоду 1921-1923 рр. та голодомору 1932-1933 р. 3. Наслідки тоталітаризму в Україні.	2	5
Тема 12. Українізація. Розстріляне відродження.			
Знати: основні поняття: українізація та розстріляне відродження, суть та наслідки українізації та репресій в Україні даного	Лекція №12 <i>План лекції:</i> 1. Суть українізації та її наслідки в політичній сфері. 2. Наслідки українізації в сфері культури. 3. Розстріляне відродження – наслідок репресивної машини тоталітарної системи радянської влади. Список рекомендованих джерел:	2	

періоду Вміти: опрацьовувати джерела та наукову літературу, надавати об'єктивну обґрунтовану оцінку історичним і культурним процесам	Основний: 1-6 Додатковий: 5,7,8 Інтернет-ресурси: 2,4		
	Задання для самостійної роботи: Вивчення та доповнення матеріалів лекції на основі самостійного опрацювання основних літературних джерел, зазначених у списку та електронних матеріалів, які надаються викладачем. Питання винесені на самостійне опрацювання: 1. Наслідки українізації у сфері мистецтва.	2	1
	Семінарське заняття 12 План заняття: 1. Суть українізації та її наслідки 2. Розстріляне відродження. 3. Наслідки тоталітаризму в Україні	2	5
Тема 13. Правда і міфи II світової війни.			
Знати: суть пакту про ненапад та його пункти, коли була підписана капітуляція Німеччини у 1945 р., коли почали святкувати 9 травня як День Перемоги Вміти: використовувати презентації, висловлювати свою думку на підґрунті	Лекція №13 <i>План лекції:</i> 1. Правда про початок II світової війни. 2. Суть пакту Молотова-Ріббентропа про ненапад і його пункти. 3. Дискусія навколо визначень: II світова війна та Велика вітчизняна війна. 3. Підписання капітуляції Німеччини 8 травня 1945 р. і наслідки II світової війни для України та українського народу. Список рекомендованих джерел: Основний: 1,2 Додатковий: 6,7 Інтернет-ресурси: 2	2	
	Задання для самостійної роботи: Вивчення та доповнення матеріалів лекції на основі самостійного опрацювання основних літературних джерел, зазначених у списку та електронних матеріалів, які надаються викладачем. Питання винесені на самостійне опрацювання: 1. Наслідки II світової війни для західноукраїнських земель. 2. Роль України в II світовій війні.	2	1

наукових джерел та матеріалів, вибудовувати логічні відповіді та робити висновки	Семінарське заняття 13 План заняття: 1. Наслідки підписання пакту Молотова-Ріббентропа для України. 2. Коли II світова війна почалася для українських територій. 3. Наслідки II світової війни для України.	2	5
Тема 14. Трансформація суспільства і держави у 1945-1964 рр.			
Знати: За допомогою яких методів радянської влади здійснювалась післявоєнна відбудова усіх сфер життя в Україні, основні реформи Хрущова та їх наслідки Вміти: правильно оперувати понятійним матеріалом у ході відповіді на поставлені питання, вибудовувати логічні відповіді та робити висновки	Лекція №14 <i>План лекції:</i> 1. Післявоєнна відбудова в Україні. Її методи. Голод 1946-1947 рр. як випробуваний метод примусу. 2. Реформи Хрущова та їх наслідки для України 3. Причини та наслідки русифікації в Україні. Список рекомендованих джерел: Основний: 1-6 Додатковий: 7,8 Інтернет-ресурси: 2,4	2	
	Задання для самостійної роботи: Вивчення та доповнення матеріалів лекції на основі самостійного опрацювання основних літературних джерел, зазначених у списку та електронних матеріалів, які надаються викладачем. Питання винесені на самостійне опрацювання: 1. Прояви тоталітаризму в післявоєнний період.	1	1
	Семінарське заняття 14 План заняття: 1. Наслідки післявоєнного тоталітаризму. 2. Наслідки лібералізму в політичному та соціально-економічному секторі розвитку України. 3. Вплив лібералізму на розвиток української культури.	2	5
Тема 15. Українське суспільство між офіційною ідеологією і національною свідомістю (др. пол. 1960-1980-ті рр.).			
Знати: Поняття: консерватизм, централізм, командно-адміністративна система; наслідки	Лекція №15 <i>План лекції:</i> 1. Брежнєвський консерватизм та централізм. 2. Усталення командно-адміністративної системи та її наслідки. Злиття партійного й державного апарату. 3. Ідеологічний диктат та його вплив на	2	

усталення командно-адміністративної системи	розвиток культури. Список рекомендованих джерел: Основний: 1-6 Додатковий: 7,8 Інтернет-ресурси: 2,4		
	Задання для самостійної роботи: Вивчення та доповнення матеріалів лекції на основі самостійного опрацювання основних літературних джерел, зазначених у списку та електронних матеріалів, які надаються викладачем. Питання винесені на самостійне опрацювання: 1. Шістдесятники та дисиденти.	2	1
	Семінарське заняття 15 План заняття: 1. Наслідки Брежнєвського консерватизму та централізму. 2. Вплив командно-адміністративної системи на розвиток бюрократії в усіх сферах життя українців. 3. Культурні тенденції (др. пол. 1960-1980-ті рр.).	2	5
Тема 16. Україна перед викликами сучасності.			
Знати: дату проголошення незалежності України, державні символи України, основні напрямки сучасної внутрішньої і зовнішньої політики України,	Лекція №16 <i>План лекції:</i> 1. Проголошення незалежності України. Україна на шляху державотворення 2. Зовнішня і внутрішня політика сучасної України в умовах російсько-української війни. 3. Боротьба за національні цінності та консолідація українського народу. Список рекомендованих джерел: Основний: 1-6 Додатковий: 7,8 Інтернет-ресурси: 2,4,6	2	
	Задання для самостійної роботи: Вивчення та доповнення матеріалів лекції на основі самостійного опрацювання основних літературних джерел, зазначених у списку та електронних матеріалів, які надаються викладачем. Питання винесені на самостійне опрацювання: 1. Субкультура. 2. Наслідки отримання Томосу для України.	2	2
Вміти: орієнтуватись у суспільно-політичному			

житті держави, адекватно реагувати на події громадського і політичного життя в Україні в умовах російської агресії	Семінарське заняття 16 План заняття: 1. Наслідки політики радянської влади на початку 20-х рр. XX ст. 2. Порівняльний аналіз голоду 1921-1923 рр. та голодомору 1932-1933 р. 3. Наслідки тоталітаризму в Україні.	2	5
		90 годин	
Підсумковий контроль	іспит	30 годин	
Разом		120годин/ 4 кредити	100 балів

6. Список рекомендованих джерел

Основний

1. Бойко О.Д. Історія України. Навч. посіб. / О.Д. Бойко – Київ: Академія, 2018.

2. Бут О.М., Бушин М.І. та ін. Історія України: підручник для студентів неісторичних спеціальностей вищих навчальних закладів / [О.М. Бут, М.І. Бушин, Ю.І. Вовк та ін.]; за заг. ред. д.і.н., проф. М.І. Бушина, д.і.н., проф. О.І. Гуржія; М-во освіти і науки України, Черкас. держ. технол. ун-т.– Черкаси: ЧДТУ, 2016.

3. Греченко В.А. та ін. Історія світової та української культури: Підручник для вищ. закл. освіти / В.А. Греченко, І.В. Чорний, В.А. Кушнарук, В.А. Режко – Київ: Літера ЛТД, 2006.

4. Світлична В.В. Історія України: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / В.В. Світлична. – 4-те вид. – Київ: Каравела, 2015.

5. Хома І.Я. Історія української культури: навч. посібник / І.Я. Хома, А.О. Сова, Ж.В. Мина; за ред. І.Я. Хоми. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2012.

6. Шейко В.М., Тишевська Л.Г. Історія української культури: навч. посібник / В.М. Шейко, Л.Г. Тишевська – Київ: Кондор, 2006.

Додатковий

1. Акт незалежності України. Проголошений позачерговою сесією Верховної Ради України 24 серпня 1991 р // Україна. 1917-1992 рр. Довідник. – Київ: Т-во «Знання» України, 1993.

2. Білецький П.О. Українське мистецтво другої половини XVII-XVIII ст. / П.О. Білецький – Київ: Мистецтво, 1989.
3. Булашев Г. Український народ у своїх легендах, релігійних поглядах та віруваннях / Г. Булашев – Київ: Фірма «Довіра», 1992.
4. Голобуцький П.В. Православ'я: хрещення Русі – правда і вигадки / П.В. Голобуцький – Київ: Видавництво політичної літератури України, 1981.
5. Даниленко В., Касьянов Г., Кульчицький С. Сталінізм на Україні: 20-30-ті роки / В. Даниленко, Г. Касьянов, С. Кульчицький – Київ, 1991.
6. Коваль М.В. Україна: 1939-1945. Маловідомі і непрочитані сторінки історії / М.В. Коваль – К., 1995.
7. Танцюра В.І. Політична історія України / В.І. Танцюра. – Х., 2008.
8. Яртись А.В. Лекції з історії світової та вітчизняної культури / А.В. Яртись, – Львів, 2005.

Інтернет ресурси

1. Матеріали у файловому архіві кафедри українознавства ХНАДУ
2. <http://library.kpi.kharkov.ua/NEW/BoykoIstUkr.pdf>
3. <http://litopys.org.ua/> (джерела Історії України IX - XVIII)
4. <http://academyssu.com.ua/library/monografiyi-akademiya-socialnyh-nauk-ukrayiny/pidruchnyk-istoriya-ukrayiny-dlya-studentiv>
5. <https://www.radiosvoboda.org/a/28807991.html> (Трипільська цивілізація)
6. <http://www.hroniky.com/news/view/9376-iak-zatverdzhuvaty-ukrainski-symvoly-u-1918-i-chomu-tse-vazhlyvo> (національна символіка)
7. http://shron1.chtyvo.org.ua/Smolii_Valerii/Istoriia_ukrainskoho_kozatstva_Narysy_u_dvokh_tomakh_Tom_1.pdf (історія українського козацтва)

7. Контроль та оцінювання результатів навчання: включає весь спектр письмових, усних, практичних контрольних процедур у залежності від компетентнісних характеристик (знання, уміння, комунікація, автономність і відповідальність) результатів навчання, досягнення яких контролюється. Вимірювання рівня досягнення результатів навчання здійснюється коефіцієнтом засвоєння або експертно за критеріями, що корелюються з дескрипторами НРК. Вибір, конкретизація та деталізація критеріїв оцінювання з урахуванням специфіки освітньої програми та її компонентів здійснюється кафедрою на основі загальних критеріїв, наведених у СТВНЗ 7.1-01:2015 Положення про організацію освітнього процесу в ХНАДУ.

Під час вивчення дисципліни «Історія та культура України» викладачем здійснюється поточний та підсумковий контроль. Поточний контроль та оцінювання передбачає: комплекти питань для письмових контрольних робіт, тести, презентації результатів виконаних завдань, екзаменаційні білети.

8 Політика навчальної дисципліни:

8.1 Відвідування лекційних та практичних занять: відвідування лекційних та практичних занять є обов'язковим. Допускаються пропуски занять з таких поважних причин, як хвороба (викладачу надається копія довідки від медичного закладу), участь в олімпіаді, творчому конкурсі тощо за попереднього домовленістю та згодою викладача за умови дозволу деканату (надаються документи чи інші матеріали, які підтверджують заявлену участь у діяльності студента).

8.2 Відпрацювання пропущених занять: відпрацювання пропущених занять є обов'язковим незалежно від причини пропущеного заняття. Лекційне заняття має бути відпрацьоване до наступної лекції на консультації викладача. Відпрацювання лекційного матеріалу передбачає вивчення пропущеного теоретичного матеріалу та складання тесту за цим матеріалом. Практичне заняття відпрацьовується під час консультації викладача (розклад консультацій на сайті університету).

8.3 Правила поведінки під час занять повинні відповідати Морально-етичному кодексу учасників освітнього процесу Харківського національного автомобільно-дорожнього університету (З додатком згідно наказу ХНАДУ від 08 листопада 2019 № 147). Обов'язковим є:

- прагнути отримувати глибокі знання у відповідній області: сумлінно вчитися, не пропускати заняття без поважної причини, брати участь у навчальній та науково-дослідній роботах;
- прагнути максимально використовувати надані можливості з придбання теоретичних знань і практичних навичок з обраної спеціальності;

- виконувати вимоги, передбачені розпорядком дня університету, навчальними програмами, у суворо встановлені терміни;
- не користуватися забороненими допоміжними матеріалами і технічними засобами при проходженні процедур контролю знань, умінь і навичок, спиратися виключно на отримані знання;
- не вчиняти дій, що перешкоджають здійсненню навчального процесу.

8.4 За порушення академічної доброчесності здобувачі вищої освіти можуть бути притягнені до академічної відповідальності у відповідності до Правил академічної доброчесності учасників освітнього процесу Харківського національного автомобільно-дорожнього університету (СТВНЗ 67.0-01:2019):

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- відрахування з університету;
- позбавлення академічної стипендії;
- позбавлення наданих університетом пільг з оплати навчання.